

ФОТОГРАФІЧНИЙ АВАНГАРД

Ціль і завдання учбового матеріалу

Ціль: ознайомлення з авангардними напрямками російської фотографії початку XX ст., вивчення передумов виникнення фотографіки.

Завдання: навчитись визначати характерні риси російського фотоавангарду, пікторіалізму; вивчити основні ознаки і прийоми фотоавангарду, пікторіалізму; ознайомитись з роботами майстрів фотоавангарду і пікторіального мистецтва.

Поняття російського авангарду

Російський авангард – загальний термін для позначення значного явища в мистецтві, що процвітало в Росії з 1890 по 1930 рік.

Авангард був націлений на радикальну перебудову людської свідомості засобами мистецтва, на естетичну революцію, котра б знищила духовну інертність існуючого суспільства.

Характерні риси фотоавангарду

- Радикальна відмова від культурної спадщини.
- Повне заперечення спадкоємності в художній творчості.
- Поєднання деструктивного і творчого начала.
- Підміна духовного змісту прагматизмом, емоційності – тверезим розрахунком, художньої образності – простою гармонізацією, естетикою форм, композиції – конструкцією, великих ідей – утилітарністю.

Становлення фотоавангарду

В ранній період своєї історії фотографія не вважалась повноцінною художньою формою, яка має специфічні можливості для вираження.

Фотографія ототожнювалась з поверховим, механічним копіюванням реальності, що концентрує в собі гірші якості традиційного мистецтва.

На початку XX ст. це відношення міняється. В 1920-і роки відбувається «друге відкриття» фотографії.

Переоцінка фотографії зв'язана з переосмисленням соціальних функцій самого мистецтва.

Роль фотографії в російському авангарді

Фотографія приваблює авангард в якості анонімної, масової візуальної продукції. Тим самим **здійснюється знищення границь між мистецтвом і повсякденним життям сучасної людини.**

Фотографія дозволяла привести сферу художнього виробництва у відповідність з сучасним рівнем розвитку технологій і перейти від виготовлення «естетичних міражів» для індивідуального споглядання до масового виробництва документально достовірної інформації, яка використовується в цілях пропаганди і просвіти.

Особливого значення набувають **«інформаційні» і пропагандистські медіа:** агітплакат, фоторепортаж, кіно, фотомонтаж

Признаки фотоавангарду

**«Модерністський» аспект фотоавангарду
зключається
в виявленні площинного характеру
зображення.**

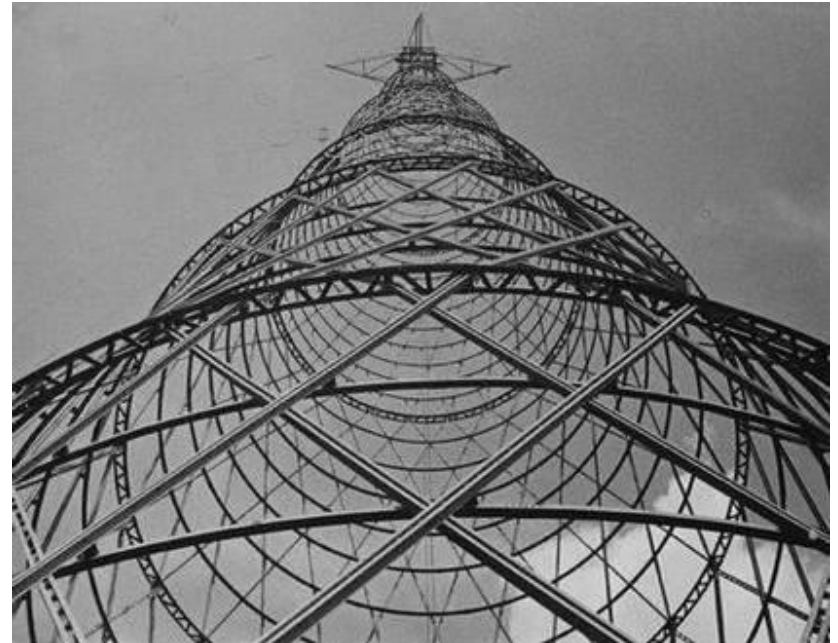
Фотографічне зображення перетворюється в структуру, що визначається переважно в термінах площини: темне і світле, лінія і пляма, вертикаль і горизонталь, фігура і фон.

Основні прийоми фотоавангарду

- **Прийом «ракурса».** Камера займає довільне положення щодо лінії горизонту.
- **Прийом «подібних фігур»**, геометрична абстракція. Багатократне дублювання або варіювання одної форми, одного стандартного графічного елемента. В фотомонтажі це досягається штучно, шляхом фізичного втручання в зображення, в прямій фотографії відповідні ефекти виявляються в самій реальності. Штучне домінує над природним.
- **«Крупний план».** Максимальне приближення до предмета зйомки, наявність композиційної незавершеності, яка провокує на добудову контексту.
- **Зйомка контрастно освітлених об'єктів**
(при цьому ефект об'єкту зводиться до мінімуму).

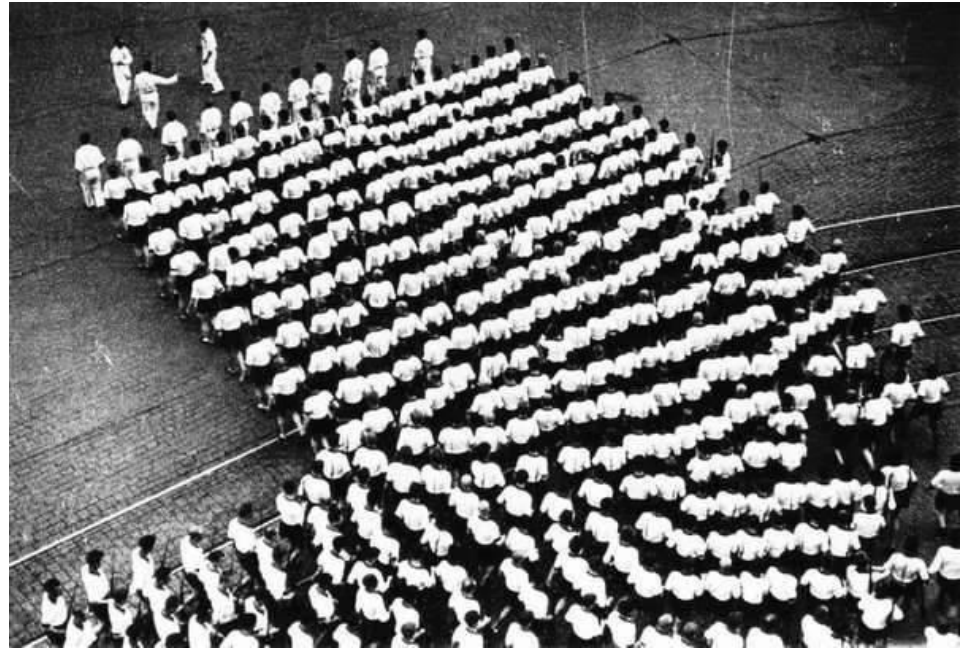
Олександр Родченко Піонер.
1930

Александр Родченко
Шуховская башня. 1926

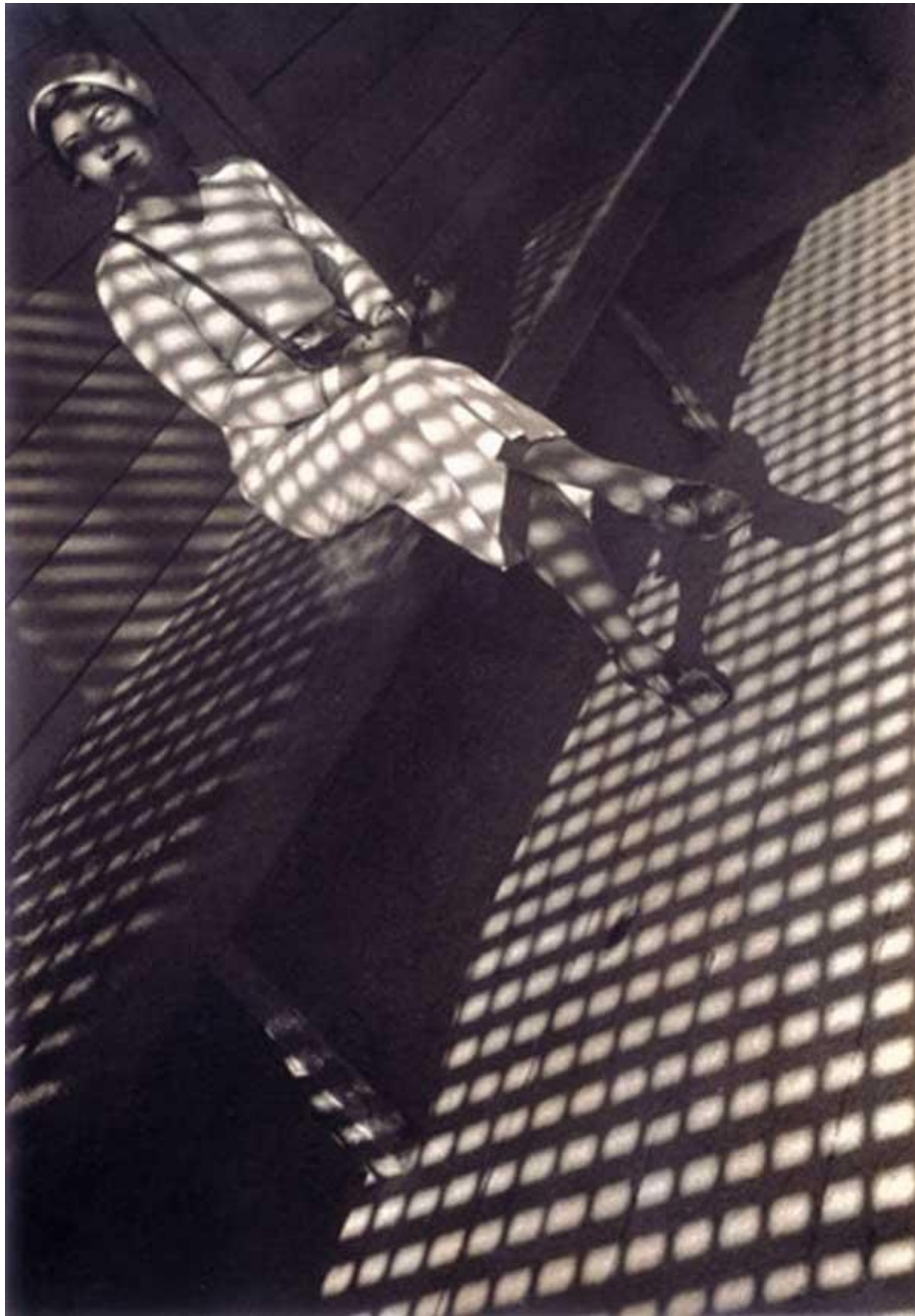
Олександр Родченко
Стрибок. 1934

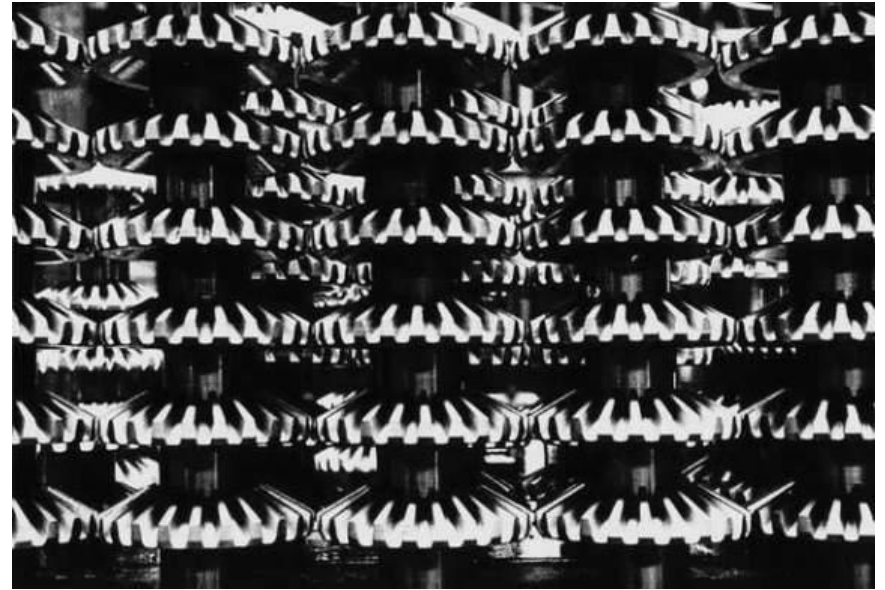
Олександр Родченко
Колона Динамо. 1930

Александр Родченко
Лестница. 1930

Александр Родченко
Детали АМО. 1922

Александр Родченко
Девушка. 1934

Борис Игнатович
У Эрмитажа. 1931

Борис Игнатович Этажи.
Интерьер здания
Ле Корбюзье. Москва. 1933

Борис Игнатович
Первое мая. 1931

Борис Игнатович
Страстной бульвар. 1930

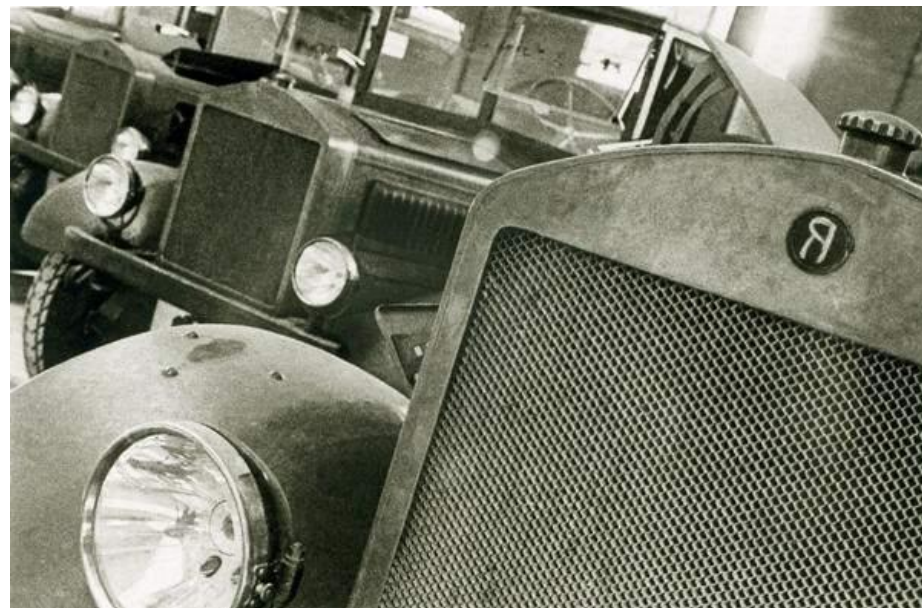
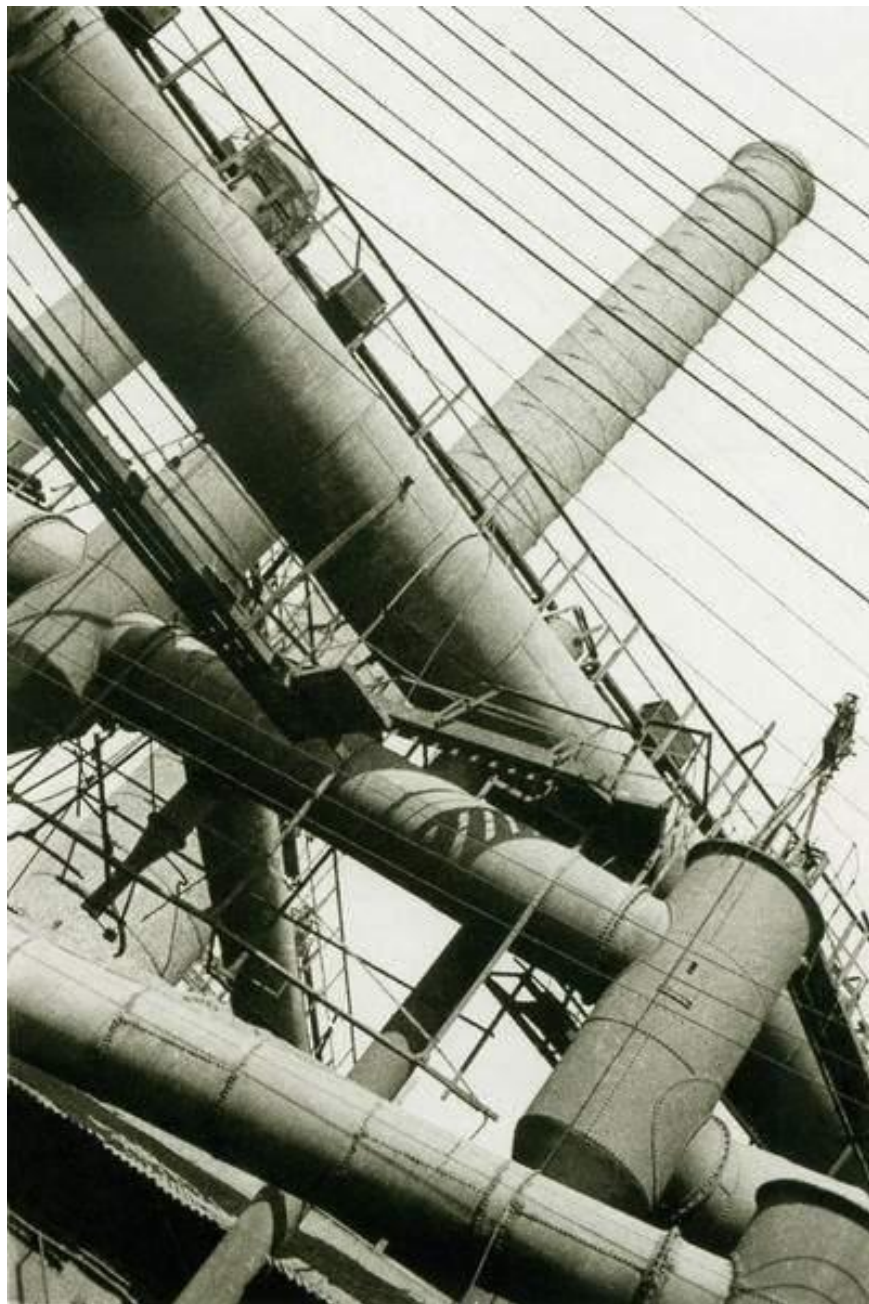

Борис Игнатович
«Пугало». 1931

Борис Игнатович
Стена. 1931

Борис Игнатович
Машины в гараже. 1933

Борис Игнатович
Наши первенцы. 1933

Борис Игнатович
Завод. 1930

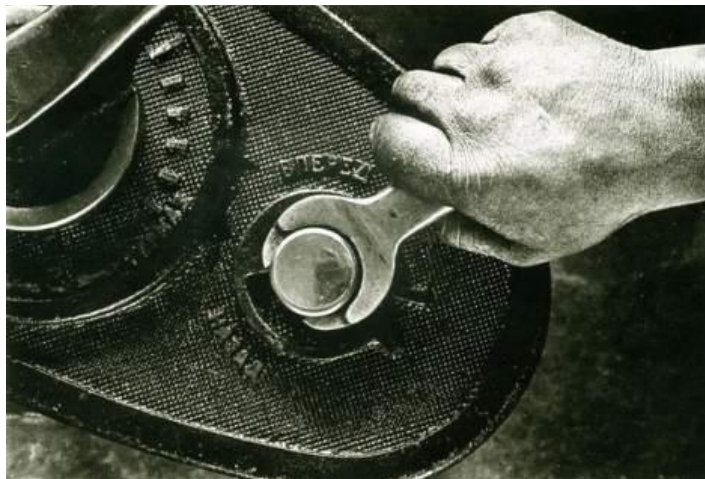

Борис Игнатович
Молодой рабочий. 1930

Борис Игнатович
Регулировка контроллера. 1930

Борис Игнатович
Молодость. 1937

Борис Игнатович
Колеса жаток. 1928

Борис Игнатович
На полевом стане. 1936

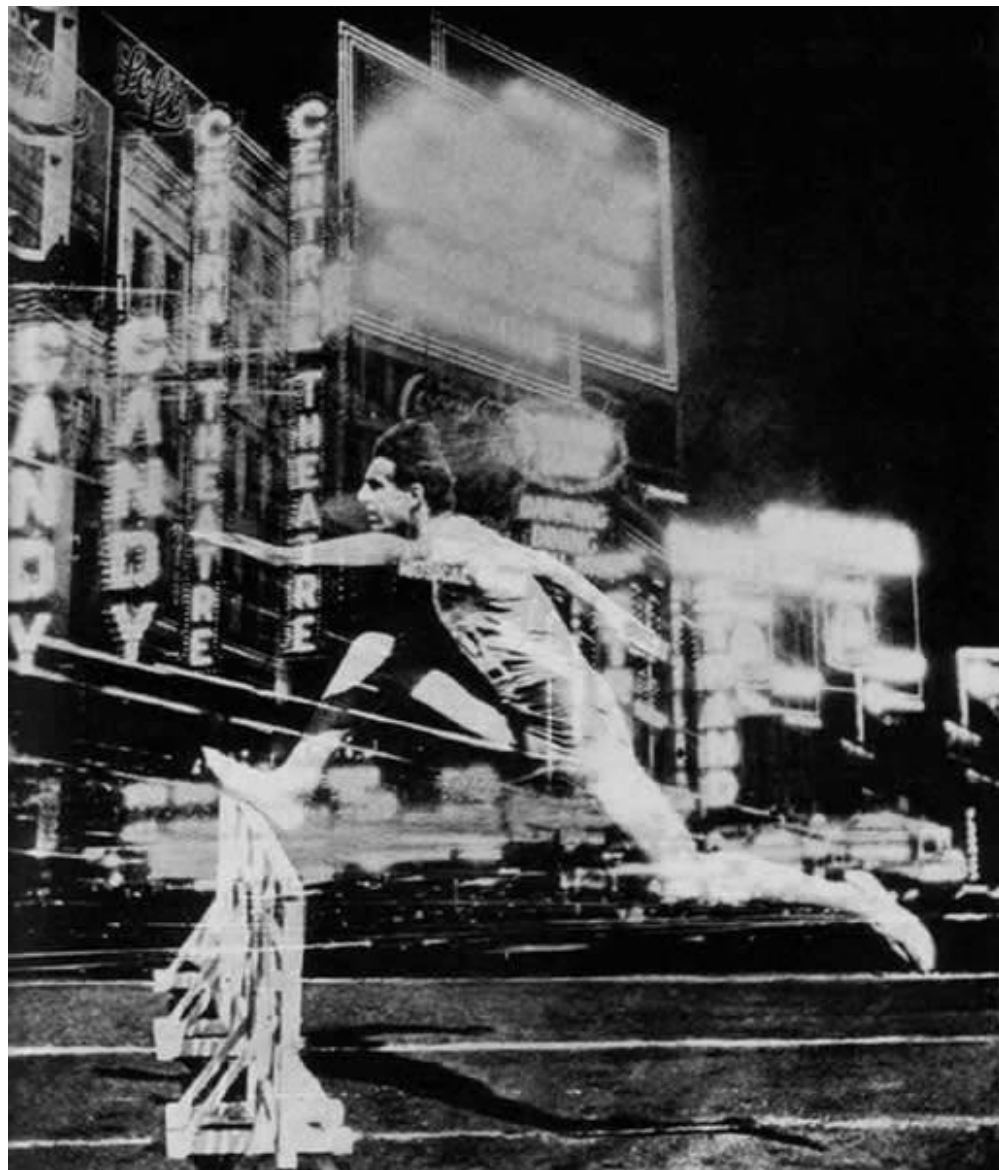
Фотомонтаж

Паралельно авангард освоює метод фотомонтажу. Смысл його постає в **розумінні твору як складної конструкції, або «організації елементів», створених самим художником або знайдених ним.**

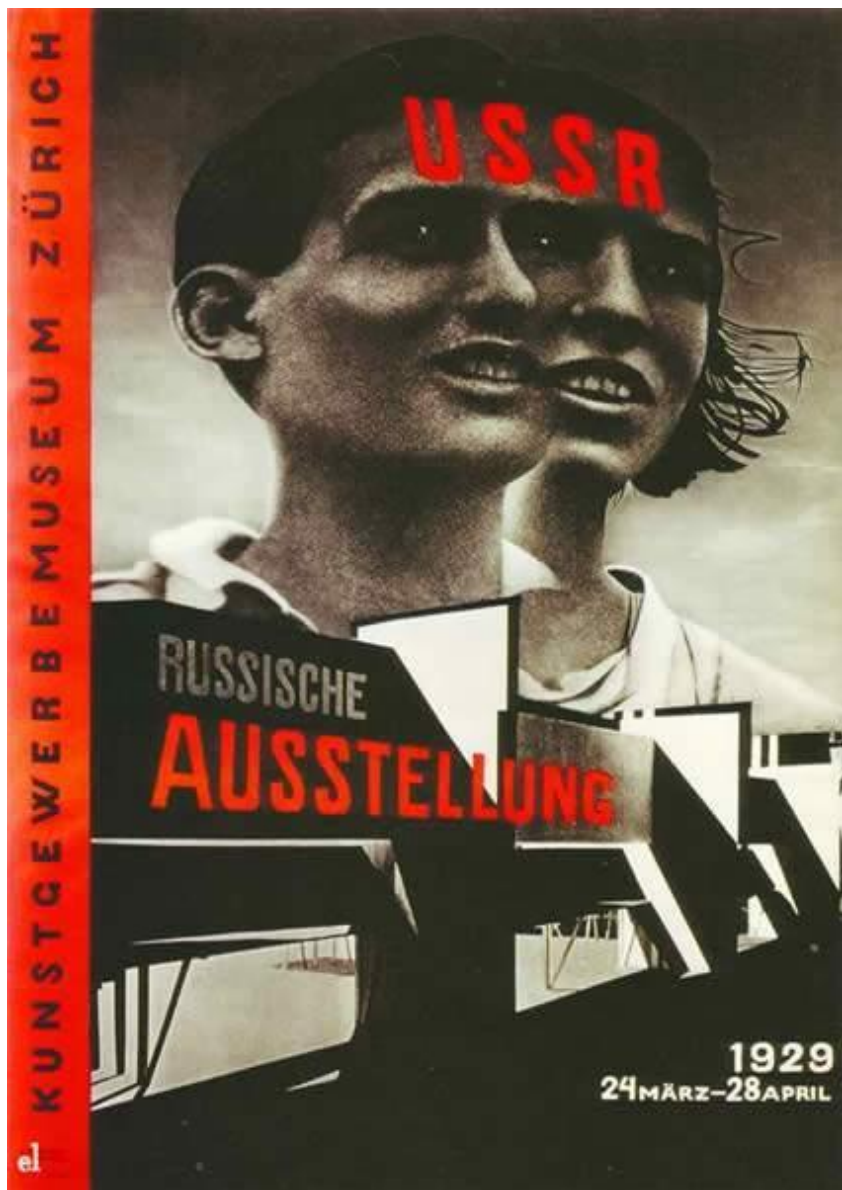
В процесі створення твору здійснюється авторизація матеріалу, що передбачає боротьбу з наявним порядком речей, його де- і реструктуризацію.

Густав Клуцис
Спартакиада. 1928

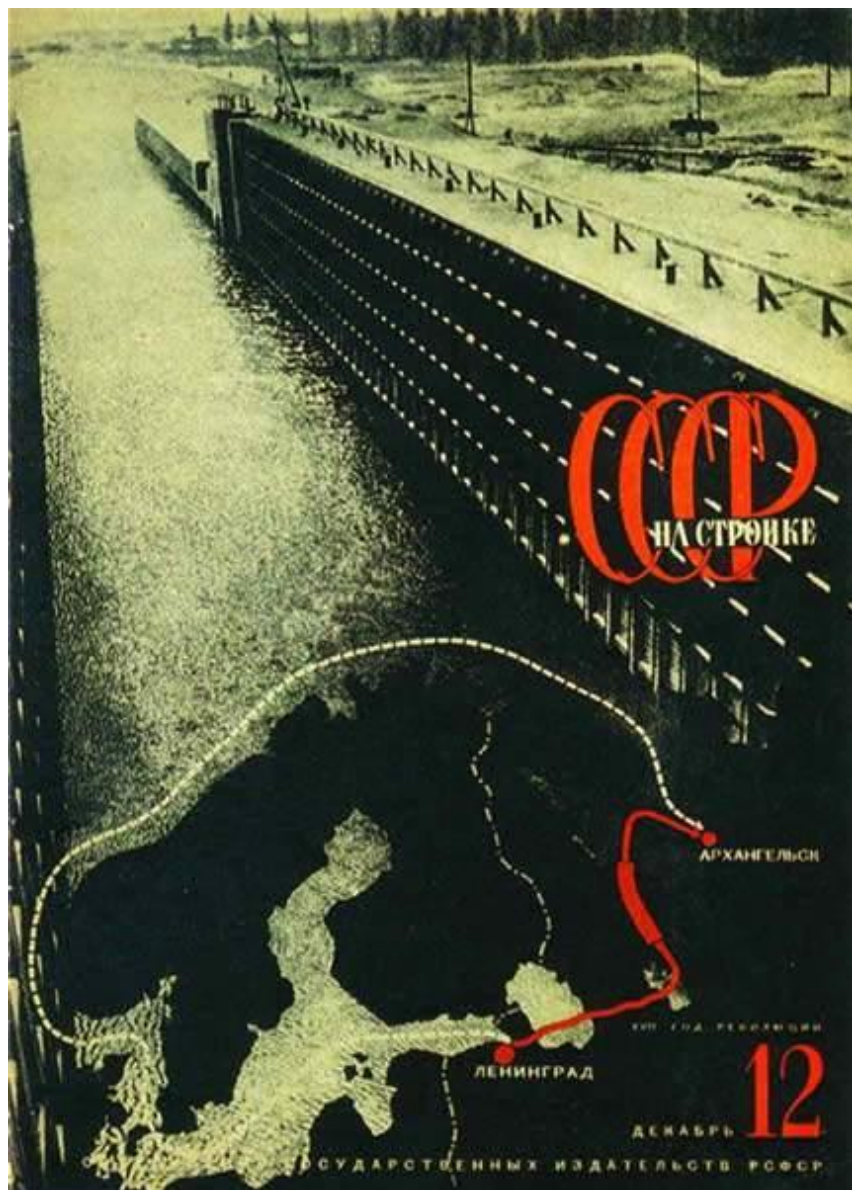
Эль Лисицкий
Бегун в городе. 1926

Эль Лисицкий
Рекламный плакат. 1928

Александр Родченко
Рекламный плакат. 1924

Александр Родченко. Обложка
журнала «СССР на стройке». 1936

Валентина Кулагина
Агитационный плакат. 1931

Александр Родченко, Варвара Степанова
Разворот журнала «СССР на стройке». 1935